

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. X. De omnipotente, antiquo dierum, item de ævo, seu æternitate, &
tempore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

consequantur. Aut nunquid tunc magis appropinquant Angelicis virtutibus, quando sicut est possibile, desiderio divinorum recedunt a materialium possibili affectione: luctantes ad hoc valde viriliter in adversitatibus pro bono.

Quare verum est dicere, quod hoc divina iustitiae magis est propositum, non molire & destruere optimorum amissitudinem materialium donationibus. Neque si aliquis conetur hoc facere, dimittere non adjutos, sed collocare ipsos in pectus, & inflexibilis statione. & attribuere ipsis talibus existentibus secundum dignitatem.

Expositio D. Thomae. Solvit predictam objectionem dicens, quod si isti qui dicuntur sancti, amant ea quae sunt super terram, pro quibus zelant: homines rebus materialibus inhaerentes, omnino cederont a divino amore. Quod intelligendum est, si ita exstant, quod in eis finem constituant, & quod propriea spiritualia bona contemnant. Et ideo subdit, quod ipse nescit quomodo dicte debent sancti illi, qui faciunt injuriam rebus divinis, quae sunt vere amabiles, ut reprobent ea contra Religionis debitum propter bona temporalia, quae non sunt amanda principaliter, nec pro eius causa zelandum.

Sed si ipsi amant bona spiritualia, quae vere sunt existentia, quia sunt sempiterna, debent læari, si ea desiderant quando ea desiderata conseq̄ū possumi. Consequentia autem ea cum afflictiones in rebus temporalibus patentes, quodam tempore amoris spiritualibus magis inhærent. Tunc enim magis per similitudinem appropinquant Angelicis virtutibus, in quibus nulla est materialium rerum affectio, quando homines secundum suam possibilitatem ex desiderio rerum divinorum recedunt ab affectione materialium. E hoc faciunt quando pro bono, id est, amore DEI, & pro iustitia, & virtute luctantur viriliter in adversitatibus existentes.

Et sic si vere Sancti seculi isti in adversitatibus consequuntur quod desiderant, scilicet contemnendo temporalia adhætere spiritualibus, non male cum eis agitur, sed bene. Unde verē dicitur, quod proprium est divinæ iustitiae, quod animo suam virtutem non destruat, aut emolliat per collationem prosperitatis: sed si aliquis conatur hoc facere, ut se pugner pro veritate, quod ipse non dimittat tales sine adjutorio, sed firmet eos in pectus, & firma statione spiritualium bonorum, per que in adversis consolantur, & ulterius quod talibus contribuant in futuro secundum proprii meritit dignitatem.

Nota Sanctos non esse qui inordinata amant sensibilia.

Et afflictionibus bene toleratis magis inhæri divinit.

Item prosperitatibus animos emolliunt.

V. Reſolut. fo.

C A P V T IX.

De magno, parvo, eadem, alio, simili, dissimili, statu, motu, aqua-
litate.

Dicitur §. 1. & 2. DEUM dici magnum secundum propriam magnitudinem, quia magnis omnibus de se communicat, locum omnem complectens, omnem numerum excendens, &c.

§. 3. Dicit etiam parvum sive subtilem, quod omnem molem & diffusam fugiat, & ablique impedimento omnia pervadat: hoc autem parvum esse sine quantitate, sine qualitate, infinitum, & incircumscripsum.

§. 4. Dicit etiam eundem cum sit inconveniens, in semetipso manens tempus, & eodem modo.

§. 5. Dicit etiam alterum seu aliud, quia cunctis providentia sua adest. Quod D. Thomas hic dupl. citat explicat. Item habere latitudinem, longitudinem, & profunditatem. sc. virtutem, de quo D. Thom. 1. p. q. 3. a. 1.

§. 6. Dicit etiam similem sibi ipsi, quatenus mutationis expes est. Nullius tamen similem esse, sed creaturam aliquo modo esse DEI similem, nimis secundum quandam analogiam, ut explicat D. Thomas 1. parte, questione 4. articulo 3.

§. 7. Dicit etiam dissimilem: quia licet creatura DEO sit similes secundum quod partitum de DEO, tempore tamen infinite distantibus locis.

§. 8. Quomodo DEUS dicatur stare, & sedere, nimirum per immobilitatem.

§. 9. Dicit etiam majori non aliquo genere motus proprii, sed quasi extrinsecus producendo creaturas. Et quomodo in eo, metaphorice intellegatur motus rectus, obliquus, & circularis.

§. 10. Dicit etiam æqualem tamquam omnis equalitatis Auctorem.

De quibus videatur D. Thom. in expositione hujus capituli, & præter loca citata, p. quæst. 56. art. 3. & in 1. dist. 3. quæst. 2. art. 2. & dist. 19. q. 1. a. 2. & disp. de pot. q. 7. a. 7. & de malo, q. 3. art. 1.

Nec est quid peculiariter ad *Mysticos spectans* eruendum.

C A P V T X.

De omnipotente, antiquo dierum, item de ævo, seu aeternitate, & tempore.

Dicitur §. 1. DEUM dici omnipotentem, quia omnia continet & complectitur. §. 2. dici antiquum dierum, quia est ante dies, ante tempus & ævum. §. 3. Quid sit tempus, ævum, & aeternitas, & quomodo aliquando ævum dicatur temporale, & tempus aeternum.

De quibus D. Th. hic. & 1. p. q. 9. a. 2. & in 1. dist. 19. q. 2. a. 1. Nec est quid specialiter ad *Mysticos spectans*.

CAPUT